

[Poul Dam.]

ratifikationen kan ske. Men det drejer sig jo også kun om menneskerettigheder, så der er god tid, mener nogle.

De lande, der foreløbig har ratificeret, udmærker sig ved at være, skal vi sige mindre betydende i international sammenhæng, og nogle af dem er af en sådan art, at man er lidt forbløffet over, at de har kunnet underskrive uden ganske betragtelige forbehold. Jeg synes nok, at Cyperns ratifikation af konventionen er en ganske interessant ting. Jeg ved ikke, om det tyrkiske mindretal på Cypern har hørt, at man har ratificeret. Det må man i hvert fald håbe, så kan de måske også prøve at forlange den gennemført.

Jeg forstår, at ideen med, at vi skal ratificere disse konventioner, som i alt væsentligt svarer til dansk retstilstand og til danske ideer, er, at vi skal øve en vis moralsk påtrykning på den øvrige verden. Hvis de nordiske lande også ratificerer, vil der være givet et eksempel til efterfølgelse. Så må man håbe, at en række andre lande lægger mærke til det, således at man på et eller andet tidspunkt inden for de nærmeste 10-20 år får de 35 ratifikationer, der skal til, for at konventionerne overhovedet kan træde i kraft.

Sådanne konventioner er jo meget smukke, og man kan blive helt rørt over at læse dem. Nu ved man meget vel, at det drejer sig i høj grad om formelle ting, og at disse formelle formuleringer lader sig strække temmelig langt i realiteternes verden. Jeg tror nok, at for en række af de ting, som man her taler om at vi skal tilslutte os uden særlige forbehold, er den formelle tilstand her i landet fortrinlig, men der er nok ganske væsentlige reelle mangler. Der tales smukt om ligeløn, ikke alene om ligeløn for mænd og kvinder, men ligeløn i det hele taget, og man kan vel lige spørge, om det er ligeløn, vi har på Grønland, om man ikke kunne komme væsentligt længere i den retning, uden at man alligevel kom i nærheden af konventionens hensigt.

Der tales smukke ting om beskyttelse mod urimelig frihedsberøvelse og om erstatning i den sammenhæng. Jeg tror, vi alle ved, at der til stadighed foregår frihedsberøvelser, som føles urimelige, ikke alene af den, det går ud over, men også af folk, der hører om dem, uden at der ydes erstatning, og uden at det er muligt for vedkommende at få en virkelig oprejsning. Vi har i dette samfund gående en del mennesker, som føler sig uretfærdigt behandlet, og som ikke er i stand til at få deres ret af en eller anden formel grund. Den reelle gennemførelse af konventionens smukke tanker kan godt give os noget at bestille et stykke tid fremover.

Selve forslaget, man vedtager, er en folketingsbeslutning på nogle få linjer, der står nederst på forsiden. Jeg synes i og for sig, at det er forkert at formulere den på denne måde, eller rettere sagt, jeg mener, at de forbehold, man ønsker at tage, bør med ind i selve beslutningen. Naturligvis ved jeg godt, at efter almindelig folketingspraksis er det tilstrækkeligt, at forbeholdene er omtalt i bemærkningerne, men jeg tror, det ville være rimeligt at få dem med, også fordi disse forbehold bør være genstand for en ganske grundig drøftelse i et udvalg — ikke alene de forbehold, som ministerierne har tænkt sig at måtte tage, men også andre tænkelige forbehold. Fru Else-Merete Ross nævnte ét, jeg tror, det beroede på en misforståelse af den pågældende paragraf, men der er i hvert fald andre. Jeg ville da meget gerne tage et forbehold over for artikel 13, stk. 2 (e), i den konvention, der handler om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder, hvori man lover, at lærernes materielle forhold skal forbedres fortsat og til stadighed. Jeg ved da godt, hvorfor man har denne paragraf. Det er, fordi lærerhvervet i en række udviklingslande er meget dårligt betalt, og det er en hindring for hele udviklingen, men jeg er ikke sikker på, at det i alle grupper her i landet ville blive følt naturligt, at vi ved en konvention forpligtede os til at forøge lærernes indtægter sådan